

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΛΠ 43	ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ελληνισμός της Διασποράς		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Εβδομαδιαίες ώρες φόρτου x 32 εβδομάδες	16-18	20ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠ, ΓΓ, ΑΔ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.eap.gr/el/programmata-spoudwn/70-spoudes-ston-elliniko-politismo/505-1fec29441f039ed8ee453c5fa31d91b5 Κάθε ΘΕ έχει επιπλέον τον δικό της χώρο στον ψηφιακό χώρο εκπαίδευσης του ΕΑΠ (http://study.eap.gr), με ελεγχόμενη πρόσβαση (χρήση κωδικού) για φοιτητές και διδακτικό προσωπικό.		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο

<p>σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης <p>και Παράρτημα Β</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 																	
<p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της ΘΕ ΕΛΠ 43 (Ελληνισμός της Διασποράς) οι φοιτητές θα είναι σε θέση</p> <p>να κατανοούν και να επεξεργάζονται με επιστημονικό τρόπο ζητήματα αναφορικά με</p> <ul style="list-style-type: none"> - την ιστορική διαδρομή της ελληνικής διασποράς από το 1600 π.Χ. μέχρι σήμερα - - τα μορφολογικά χαρακτηριστικά του σύγχρονου ελληνικού διασπορικού αποθέματος και ροών - - τα αίτια, τα κίνητρα γέννησης και τη διαιώνισή της - τα σύγχρονα οικονομικά, κοινωνικά, πολιτικά και πολιτισμικά επιτεύγματα αλλά και τα προβλήματά της - - τις επιδράσεις του φαινομένου της ελληνικής διασποράς στα μέλη της, στις χώρες υποδοχής και προέλευσης - - τη δημόσια διασπορική πολιτική της Ελλάδας και τις πολυδιάστατες σχέσεις μεταξύ διασποράς και Μητρόπολης. 																	
<p>Γενικές Ικανότητες</p> <p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</p> <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td></td> </tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	επαγωγικής σκέψης	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	επαγωγικής σκέψης																
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
<p>Αυτόνομη Εργασία</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Γνωστικά Αντικείμενα της ΘΕ:</p> <p>α) Ιστορικά της ελληνικής διασποράς; Μετανάστευση - Πρόσφυγες - Παλιννόστηση - Πολιτικές, κοινωνικές οικονομικές και πολιτισμικές διαστάσεις.</p> <p>β) Ελληνικοί πληθυσμοί στα Βαλκάνια και στις Παραδουνάβιες χώρες; Οι Βλάχοι της Μοσχόπολης, Οι Σαρακατσάνοι</p> <p>γ) Οι Έλληνες στον Καύκασο και στις Παρευξείνιες χώρες</p> <p>δ) Ελληνικές κοινότητες στα αστικά κέντρα της Μεσογείου και Κ. Ευρώπης</p>

- ε) Ο Ελληνισμός της Β. και Ν. Αμερικής. Ιστορική εξέλιξη και ο ρόλος του σήμερα
 στ) Οι Έλληνες της Ν. Αφρικής και της Αυστραλίας. Εξέλιξη και σημερινός ρόλος
 ζ) Ελληνόφωνοι και Ελληνογενείς (Ν. Ιταλία, Ισπανία, Συρία, Παλαιστίνη, Αζοφική)

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Εξ αποστάσεως εκπαίδευση με διεξαγωγή πέντε Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (ΟΣΣ) κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους σε Σαββατοκύριακα.</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Στις ΟΣΣ χρησιμοποιούνται: -εργαλεία απομακρυσμένων συναντήσεων (skype for business), -λογισμικά παρουσίασης (τύπου powerpoint)</p>													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Έτους</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5 ΟΣΣ (x 4 Ωρες)</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>4 Εργασίες (x 10 Ωρες)</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Ατομική μελέτη</td> <td>449-513</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>512-576</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Έτους</i>	5 ΟΣΣ (x 4 Ωρες)	20	4 Εργασίες (x 10 Ωρες)	40	Εξετάσεις	3	Ατομική μελέτη	449-513	Σύνολο Μαθήματος	512-576
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Έτους</i>													
5 ΟΣΣ (x 4 Ωρες)	20													
4 Εργασίες (x 10 Ωρες)	40													
Εξετάσεις	3													
Ατομική μελέτη	449-513													
Σύνολο Μαθήματος	512-576													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις</i></p>	<p>Εκπόνηση γραπτών εργασιών στα Ελληνικά κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους. Ο μέσος όρος των έχει ρόλο στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της ΘΕ κατά 30%, εφόσον υπάρξει προβιβάσιμος στις τελικές ή επαναληπτικές εξετάσεις. Τελικές γραπτές εξετάσεις ο βαθμός των οποίων συμμετέχει στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της ΘΕ κατά 70%.</p>													

<p>Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Υπάρχουν όλα τα κριτήρια αναρτημένα, τόσο σε κάθε γραπτή εργασία (στο study), όσο και στον γενικό κανονισμό https://www.eap.gr/wp-content/uploads/2025/11/Kanonismos_Spoudon.pdf</p>
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Εκδόσεις ΕΑΠ:

- Τόμος Α΄: Στέφανος Βογαζιανός-Ρού , Ελένη Ζυμή , Ιωάννα Κονδύλη, Αντώνης Κόντης , Ανδρέας Παυλάκης, Γεώργιος Σιάμπος, Βασίλης Τσαπαλιάρης, Ροσέτος Φακιολάς, Ιστορική Αναδρομή. Εννοιολογικές Αποσαφηνίσεις, ΕΑΠ, Πάτρα 2002.
- Τόμος Β΄: Domenica Minniti-Γκώνα , Κλαυδία Κανδηλάπη, Αντώνης Κόντης , Λάουρα Μαράτου-Αλιπράντη , Θεόδωρος Οικονόμου, Δονάτος Παπαγιάννης, Μαρία Ρούσου , Αναστάσιος Φακιολάς, Γρηγόρης Ψαλλίδα, Ο Ελληνισμός της Διασποράς στην Ευρώπη, ΕΑΠ, Πάτρα 2003.
- Τόμος Γ΄: Δήμητρα Κοκκινίδου , Αντώνης Κόντης , Στέφανος Κωνσταντινίδης , Ευάγγελος Μάντζαρης, Σωτήρης Ρούσσο, Γκαμάλ Ελ Ταχίρ, Ματούλα Τομαρά-Σιδέρη, Βασίλης Τσαπαλιάρης, Ρούλα Τσοκαλίδου, Ροσέτος Φακιολάς, Ο Ελληνισμός της Διασποράς στις Υπερπόντιες Χώρες, Αφρική και Μέση Ανατολή, ΕΑΠ, Πάτρα 2002.

ΠΑΚΕΤΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ (ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΚΕΙΜΕΝΑ, ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ κ.ά.)

Παράλληλα κείμενα για τη Θ.Ε. ΕΛΠ 43 (βλ. Ψηφιακός Αναγνώστης):

1. Αλεξανδρής Α., «Βόρειος Ήπειρος, Κωνσταντινούπολη, Διασπορά», Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τ. ΙΣΤ, εκδ. Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα, σ. 510-517.
2. Προεδρικό Διάταγμα υπ αριθμ. 291/99, ΦΕΚ 262 Α/24-11-1999, «Συγκρότηση και λειτουργία του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού», σ.4805-4808 (OPEN ACCESS).
3. Συμφωνία μεταξύ Κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ελλάδος και της Κυβερνήσεως της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, 30-3-1960 στο Κλαδάς Σ., Τα θέματα των εν Δυτική Γερμανία Ελλήνων εργατών, Αθήνα, 1965, σ.67-75 (OPEN ACCESS).
4. Χασιώτης Ι.Κ., (επιμ.), Οι Έλληνες της Ρωσίας και της Σοβιετικής Ένωσης, εκδ. University Studio Press, Θεσσαλονίκη 1997, σ. 443-445.